

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Salin, Kasper

Title: Vähenevätkö mahdollisuudet liikuntakokeiluihin?

Year: 2020

Version: Published version

Copyright: © Kirjoittaja & Liikunnan ja Terveystiedon Opettajat ry., 2020

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Salin, K. (2020). Vähenevätkö mahdollisuudet liikuntakokeiluihin?. Liito : Liikunnan ja terveystiedon opettaja, 2020(1), 5. <https://www.liito.fi/uutiset/liito-1-2020-puheenjohtajalta/>

LIITO 1/2020 puheenjohtajalta: Vähenevätkö mahdollisuudet liikuntakokeiluihin?

24.2.2020

Yhdenvertaisuuden takaaminen voi johtaa lajikokeilujen loppumiseen ja näin ollen tarjonnan köyhtymiseen liikuntapäivinä. Monet kunnat ovat talousahdingossa ja näin ollen on vaikea uskoa, että kunnat satsaisivat jatkossa enemmän retkipäivien rahoittamiseen.

Loppuvuoden aikana apulaisoikeusasiamies oli tehnyt linjauksen, että koulun retkitoiminnan tulee olla maksutonta kaikille koululaisille. Näin ollen käytäntönä ollut tapa, jossa lapsen vanhemmat voivat halutessaan kustantaa esimerkiksi laskettelureissun retkipäivän yhteydessä ei ole enää jatkossa mahdollista. Vaikka linjaus lisää tasa-arvoa koulutuksessa, tulee se väistämättä vaikuttamaan myös siihen, mitä tarjontaa koulussa on liikuntapäivän yhteydessä. Jo nyt on ollut esillä, että koulut peruvat talviliikuntapäiviään tai muuttavat niiden sisältöä. Koulutuksen järjestäjän tulisi ymmärtää, että tällaiset päivät ovat niitä harvoja mahdollisuuksia tarjota sellaista sisältöä, joka muuten ei ole normaalin

työjärjestyksen mukaisesti ole onnistunut. Liikuntapäivien aikana on voitu matkustaa hieman kauemmas bussilla, johon ei yhden kaksoistunnin aikana ole mahdollisuutta. Apulaisoikeusasiamiehen päätös ei luultavasti tule merkittävästi lisäämään lasten tasapuolisia mahdollisuuksia osallistua, vaan mahdollisuutena on, että se jopa köyhdyttää entisestään liikuntapäivien tarjontaa. Päätös ei vaikuta ainoastaan liikuntapäiviin vaan myös erilaisiin kulttuuri- tai kotiseuturetkiin. Taito- ja taideaineiden näkökulmasta yhteisen harrastepäivän järjestäminen voisi olla paikallaan. Tällöin oppilas voisi valita, osallistuuko koulun kustantamana kulttuuritoimintaan vai liikuntatoimintaan. Samalla taattaisiin mahdollisuus monipuolisiin liikuntakokemuksiin.

Loppuvuoden aikana julkaistiin uusimmat MOVE!-tulokset. Merkittäviä muutoksia ei ole havaittavissa, mutta alueelliset erot ovat suuria. Esimerkiksi kestävyyskunnan osalta uusmaalaiset nuoret ovat selvästi edellä pohjoissavolaisia tai pohjoiskarjalalaisia nuoria. Niin ikään voimaominaisuuksissa ero on uusmaalaisen hyväksi. Vuoden 2019 mittauksissa olivat mukana 8- luokkalaiset, jotka ovat olleet mukana ensimmäisissä mittauksissa vuonna 2016. Merkittävin huomio tänä aikana nousee liikkuvuusosioista, joissa on havaittavissa selvää heikkenemistä tuloksissa. Muilta osin merkittäviä heilahduksia suuntaan tai toiseen ei kunto-ominaisuuksissa ole havaittavissa. Vaikka OPS 2016 on ollut jo tovin käytössä, niin vasta nyt alkavat erilaiset MOVE!-n tukitoimet muotoutua ja hyvien kokemusten jakaminen lähtee hiljalleen liikkeelle.

Uuden vuoden alkaminen tarkoittaa monille erilaisten lupauksen antamista. Liikkumisen lisääminen tai painon pudottaminen lienevät kesto-suosikkeja uuden vuoden lupauksissa. Tällaisten lupauksen tukena on tänä päivänä lukuisia erilaisia mittalaitteita, joiden avulla voi seurata aktiivisuuttaan ja edistymistään. Tässä numerossa teemana on mittaaminen ja yhtenä juttuna onkin vertailu erilaisista aktiivisuusmittareista esimerkiksi opettajan omaan käyttöön. Hiljalleen tälle rintamalle on ryynnistämässä myös aktiivisuusmittarit lapsille, joista löytyy myös pieni vertailu samasta jutusta. Lisäksi lehden sivuilta löytyy mielenkiintoinen kuvaus erilaisista teknologisista apuvälineistä, joita liikunnanopettaja voi hyödyntää opetuksessa.

Lehden mennessä painoon olivat opintopäivät 2020 juuri saatu päätökseen. ”Excursio pohjoiseen” oli onnistunut ja miltei 200 liikunnanopettajaa osallistui opintopäiville runsaslumisissa maisemissa. Tällä kerralla oli kokeilussa ensi kertaa kaksi identtistä päivää, eli samat demot pyörivät kahtena päivänä. Opintopäivien palautetta tutkimme tarkasti ja pohdimme, muodostuuko tästä pysyvä käytäntö. Samanaikaisesti seuraavien opintopäivien järjestäjät pohtivat jo hyvää vauhtia minkälaista tarjontaa on luvassa 2021. Alkuvuoden aikana asetettiin Opetus- ja kulttuuriministeriössä työryhmä pohtimaan lukiodiplomijärjestelmän kehittämistä. Tarkoituksena on lukiodiplomin muuttaminen kaikkia lukiokoulutuksen järjestäjiä velvoittaviksi. Tällöin kaikilla opiskelijoilla olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet niiden suorittamiseen.

Edellisen pääkirjoituksen jälkeen vuosikymmen on vaihtunut. Lyhyt pikakelaus vuosien 2010-2019 väliltä voisi kiteytyä seuraaviin onnistumisiin: terveystiedon opetusvöllisyyden alentuminen ja pakollisen liikunnan lisääntyminen perusasteella. Takapakkia sen sijaan otettiin ammatillisen koulutuksen reformin muodossa, kontaktituntien määrän vähentyessä. Toivotaan, että alkanut vuosikymmen toisi uusia riemuvoittoja

liikunnanopetuksen saralle ja terveystieto voisi vankistaa asemaansa keskeisenä teoria-
aineena lukio-opinnoissa.

Riemukkaita talviliikuntakelejä toivotellen

Kasper Salin, puheenjohtaja

© Liikunnan ja Terveystiedon Opettajat ry.

[Facebook](#) [Tehty Yhdistysavaimella](#)